

Problémy učitelské profese

RNDr. Dag Hrubý, M. M.

bývalý edukátor transmisivní industriální školy

předseda KČSŠDČR

starý, empiricky protřelý praktik dávnoletého receptu

XVII. seminář o filosofických otázkách matematiky a fyziky Gymnázium Velké Meziříčí

Hrubý, D.: Post-sametová maturita. *Listy*, 43, 2013, č. 3.

Hrubý, D.: Kurikulární reforma přišla pozdě. *Pedagogická orientace*, 21, 2011, č. 4.

1. ÚT
2. ÚT
3. ÚT

Pozdrav matematiků

ABERO

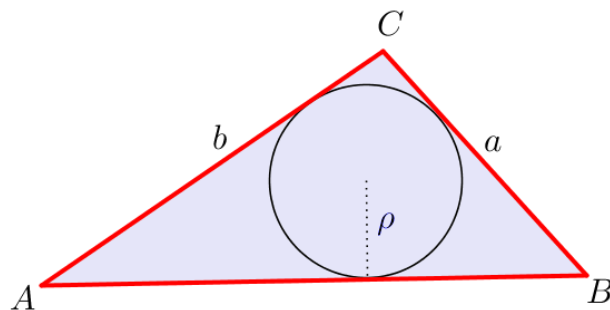
Sestrojte trojúhelník ABC , je-li dáno (a, b, ρ)

ρ - poloměr kružnice vepsané

$(a, b, \rho) \rightarrow (a, b, c)$

$c = c(a, b, \rho)$

$$c^3 - (a+b)c^2 - [(a-b)^2 - 4\rho^2]c + [(a-b)^2 + 4\rho^2](a+b) = 0$$

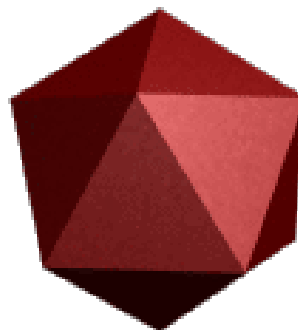
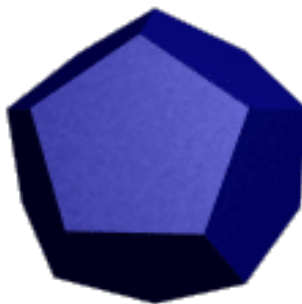
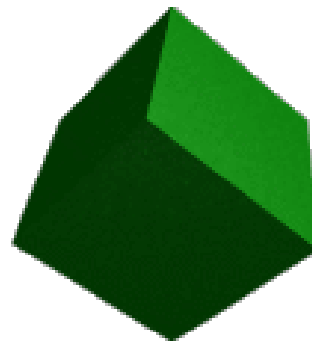
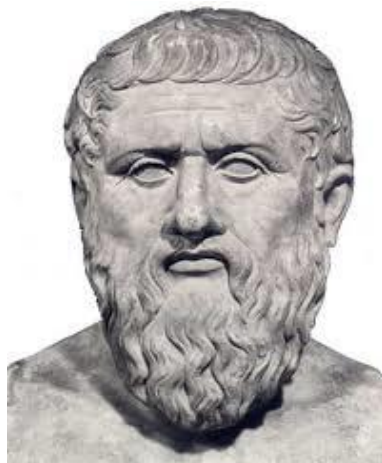
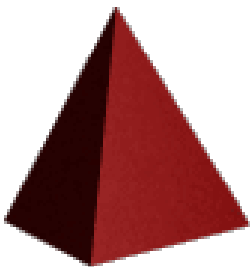
*Trisekce úhlu
Reduplikace krychle
Kvadratura kruhu*

Οὐδείς ἀγεωμέτρητος εἰσὶτω

Ἀκαδήμεια - Academia Platonica

387 př. n. l. – 2013, 2400 let od založení, zrušena 529 [Justinianem](#)

Učitel matematiky zná historii matematiky

Historii matematiky se člověk učí

- pro potěšení ze studia
- pro poznání, kterému umožňuje správně orientovat svoje matematické bádání
- pro poučení o zákonitostech vývoje matematického myšlení

METODA GENETICKÉ PARALELY

Růst stromu matematických znalostí v hlavě jednoho člověka (ontogeneze matematiky) bude úspěšný, když v určité míře zopakuje historii této vědy (fylogeneze matematiky).

P. M. Erdnjev

Záporná čísla, pojem funkce.

1. Doporučená literatura
2. Tajemný kvádr
3. Jan Amos Komenský „Škola hrou“
4. Naše doba
5. Aktuality
6. Hlavní problémy českého školství po roce 1989
7. Přehled škol v ČR (*situace k 20. 1. 2014, zdroj: MŠMT*)
8. Kdo to je učitel?
9. Problém přípravy učitelů na VŠ
10. Postřehy ze zahraničí
11. Různé

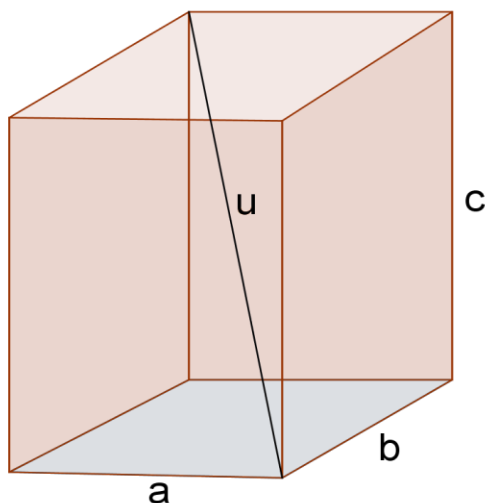
Doporučená literatura

- Průcha, J.: *Moderní pedagogika*. Portál, Praha 2013.
- Kalous, J., Veselý, A.: *Teorie a nástroje vzdělávací politiky*. Praha, Karolinum 2006.
- Kalous, J., Veselý, A.: *Vybrané problémy vzdělávací politiky*. Praha, Karolinum 2006.
- Kalous, J., Veselý, A.: *Vzdělávací politika České republiky v globálním kontextu*. Praha, Karolinum 2006.
- [Liessmann, K. P.: *Teorie nevzdělanosti. Omyly společnosti vědění*. Academia, Praha 2008.](#)
- Hejný, M., Kuřina, F.: *Dítě, škola a matematika*. Portál, Praha 2009.
- Skalková, J.: *Pedagogika a výzvy nové doby*. Brno, Paido 2004.
- Walterová, E. a kol.: *Úloha školy v rozvoji vzdělanosti*. Brno, Paido 2004.
- Průcha, J.: *Alternativní školy a inovace ve vzdělávání*. Praha, Portál 2004.
- Janík, T., Maňák, J., Knecht, P.: *Cíle a obsahy školního vzdělávání a metodologie jejich utváření*. Brno, Paido 2009.
- Školská reforma v ČR ve 30. letech*. Praha, UVV 1994.
- Arendtová, H.: *Mezi minulostí a budoucností*. Praha, CDK 2002.
- [Pinc, Z.: *Fragmenty k filosofii výchovy*. Praha, OIKOYMENH 1999.](#)
- Palouš, R.: *Ars docendi*. Praha, Karolinum 2004.
- Palouš, R.: *Filosofická reflexe několika pojmů školské pedagogiky*. Praha, Karolinum 2010.
- Palouš, R.: *Homo educandus-Filosofické základy výchovy*. Praha, Karolinum 2011.
- Palouš, R.: *Paradoxy výchovy*. Praha, Karolinum 2009.
- Palouš, R.: *Heretická škola*. Praha, OIKOYMENH 2008.
- Krykorková, H., Váňová, R. a kol.: *Učitel v současné škole*. Praha, Karolinum 2010.
- Lipovetsky, G.: *Soumrak povinností*. Praha, Prostor 1999.
- Brezinka, W.: *Východiska k poznání výchovy*. Brno, L. Marek 2001.
- [Bertrand, Y.: *Soudobé teorie vzdělávání*. Praha, portál 1998.](#)
- [Čapek, K.: *Místo pro Jonathana!* Praha. Symposium 1970.](#)
- [Petrusek, M.: *Společnost a kultura*. Praha, Nadace Dagmar a Václav Havlových Vize 97, 2012](#)
- Straková, J., Kasíková, H.: *Diverzita a diferenciacie v základním vzdělávání*. Karolinum, Praha 2011.
- Walterová, E. a kol.: *Školství-věc (ne)veřejná*. Karolinum, Praha 2010.
- Walterová, E. a kol.: *Dva světy základní školy*. Karolinum 2011.
- Koťa, J.: *Vybrané problémy profesionalizace učitelů v postmoderní době*. In *Učitel v současné škole*.
- [Kašák, O., Pupala, B.: *Škola zlatých golierov. Vzdelávanie v ére neoliberalizmu*. SLON, Praha 2012.](#)
- Vašutová, J.: *Profese učitele v českém vzdělávacím systému*. Paido, Brno 2004.
- Pelcová, N.: *Filosofická a pedagogická antropologie*. Karolinum, Praha 2004.
- Keller, J., Tvrdý, L.: *Vzdělanostní společnost? Chrám, výtah a pojišťovna*. SLON, Praha 2008.
- Janík, T. et al. (2013). *Kvalita (ve) vzdělávání*. Brno, Masarykova univerzita.
- [Korthagen, F. et al. \(2011\). *Jak spojit praxi s teorií: Didaktika realistického vzdělávání učitelů*. Brno, Paido.](#)

Tajemný kvádr

V kvádru s hranami a, b, c platí $ab = 1, u = 2$. Určete velikost hrany c tak, aby povrch kvádru byl maximální.

$$ab = 1 \quad u^2 = a^2 + b^2 + c^2$$

$$S = 2ab + 2bc + 2ac = 2 + 2c(a + b)$$

$$a^2 + b^2 = (a + b)^2 - 2ab$$

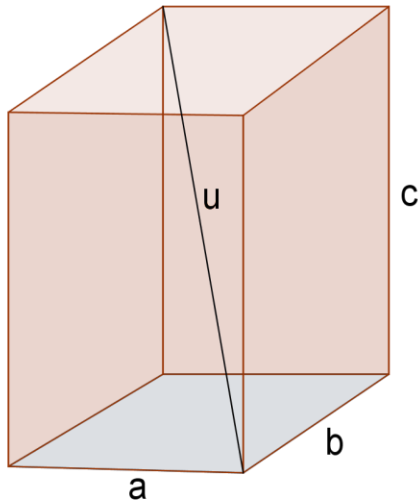
$$u^2 = (a + b)^2 - 2ab + c^2 \quad 4 = (a + b)^2 - 2 + c^2$$

$$(a + b)^2 = 6 - c^2 \quad a + b = \sqrt{6 - c^2}$$

$$S = 2 + 2c(a + b) = 2 + 2c\sqrt{6 - c^2} = 2 + 2\sqrt{6c^2 - c^4}$$

Naším úkolem je najít maximum funkce $S = 2 + 2\sqrt{6c^2 - c^4}$.

Tajemný kvádr

$$S = 2 + 2\sqrt{6c^2 - c^4}$$

1. způsob

$$S = 2 + 2\sqrt{6c^2 - c^4} = 2 + 2\sqrt{9 - (3 - c^2)^2}$$

minimum nastává v bodě $c = \sqrt{3}, S = 8$

2. způsob

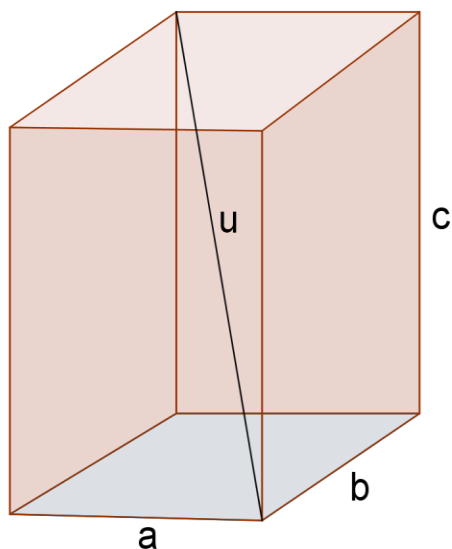
$$\frac{dS}{dc} = \frac{12c - 4c^3}{\sqrt{6c^2 - c^4}}, \quad \frac{dS}{dc} = 0 \leftrightarrow 12c - 4c^3 = 0$$

$$12c - 4c^3 = 4c(3 - c^2) = 0 \leftrightarrow c = 0, c = -\sqrt{3}, c = \sqrt{3}$$

Zdá se, že je vše v pořádku, bohužel tomu tak není.

Tajemný kvádr

Nyní vypočteme délky hran a, b . Po dosazení do rovnice $u^2 = a^2 + b^2 + c^2$ dostáváme

$$4 = a^2 + \left(\frac{1}{a}\right)^2 + 3 \quad a^4 - a^2 + 1 = 0$$

Tato rovnice nemá reálné kořeny.

Hodnota $c = \sqrt{3}$ nevyhovuje.

Schola ludus

ŠKOLA HROU (Škola na jevišti)

Za prvního pobytu v Lešně (1628 - 1641) se J. A. Komenský pokouší na základě svých pedagogických poznatků o dramatizaci učební látky ve hrách

"Diogenes cynicus redivivus"

"Abrahamus patriarcha"

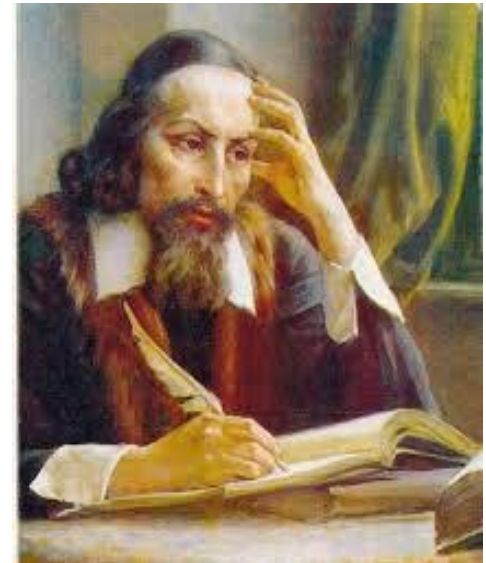
Na dramatizování svých učebnic navázal
v Blatném potoce v letech 1653 – 1653 zde napsal

"Schola ludus" (Škola na jevišti)

Soubor 8 her, které měly u žáků prohloubit znalost latiny.

Vydáno v Blatném potoce 1656 až po odchodu Komenského (1654).

Dvě vybrané části této knihy přeložil J. Hendrich v roce 1947 v Praze.

Schola ludus

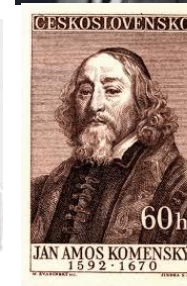
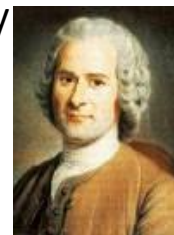

Podle mého názoru tuto knihu nikdo ze současníků (učitelů) nečetl, přesto „škola hrou“ je velmi frekventovaný pojem. Navíc se zachovaly pouze tři exempláře této knihy, z toho jsou dva v zahraničí a jeden, s plátěnou vazbou, v Přerově.

Nejvýznamnější pedagogové

V USA se uskutečnil výzkum, v němž bylo 132 profesorů dějin pedagogiky na vysokých školách požádáno, aby označili nejvýznamnější pedagogy a jejich díla v dějinách. Tak byl sestaven následující žebříček:

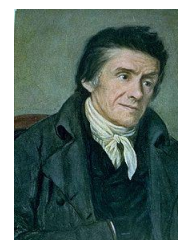
• Jean Jacques ROUSSEAU (1712-1778)	Emil, čili o vychování
• John DEWEY (1859-1952)	Demokracie a výchova
• Jan Amos KOMENSKÝ (1592-1670)	Velká didaktika
• PLATON (427-347 př. n. l.)	Ústava
• Johann Heinrich PESTALOZZI (1746-1827)	Linhart a Gertruda

Mezi čelné evropské pedagogické humanisty patří
Wilhelm von HUMBOLDT (1767-1835)

Humboldt při výchově zdůrazňuje čtyři hlavní aspekty:

1. Přednost všeobecné výchovy před profesní přípravou
2. Jednotný školský systém
3. Omezení státních vlivů na výchovu
4. Překonání poddanské mentality a rozvoj jedincova sebeurčení
harmonické vzdělání individua má být dosaženo jazykovou výukou, především studiem řečtiny, protože se charakter řeckého národa nejvíce blíží charakteru člověka (lidství) vůbec

Naše doba

Jsme nuceni přijímat hodnotové systémy postindustriální civilizace, zatímco v srdci nám zůstávají hodnoty sdílené našimi předky. To je klíčový konflikt naší doby.

Zdroj: Evropa za časů cholery. LN sobota 5. ledna 2013, Pavel Kalina, kunsthistorik

Konkurenceschopnost je jak boží milost. Člověk ji buď má, anebo nemá. Ti, kdo mají, budou spaseni. Ti však, kdo zhřešili nekonkurenceschopností, budou zatraceni.

Ricardo Petrella

Naše doba

Dominantou soudobého společenského života je ekonomika, která nastavila svá hodnotová kritéria všemu, co se děje. Ekonomická kritéria vstoupila a zaplavila všechny oblasti společenského života. Zdravotnictví, školství, kultura, sport, to vše se ocitlo a je hodnoceno prizmatem nákladů a výnosů. Liberální společnost se již delší dobu ukazuje jako zcela bezradná v otázce hodnot, které mají být vštěpovány mládeži.

Informační společnost (společnost vědění)

pro 40% práceschopné populace nebude zaměstnání

Paradoxy informační společnosti

- paradox inteligence

proti očekávání růst disponibilního objemu vědění ve společnosti nevede k obecnému zvýšení intelektuální úrovně společnosti, výsledky výuky jsou horší než dříve

- paradox životního a kreativního prostoru

proti očekávání, že se již v naší generaci rozšíří prostor svobody a tvořivosti individua a znásobí se využívání volného času, dochází ve skutečnosti k fenoménu jeho ubíjení, k redukci aktivní volby činnosti a k poklesu kreativity, volný čas se ze 40-60% bude redukovat na hraní si s elektronickými přístroji

- paradox elektronické demokracie

proti předpokladu, že elektronická média povedou k rozšíření a zejména kultivaci politické diskuse, dochází k tomu, že lidé se více dívají a stále méně se snaží rozumět; veřejný prostor pro politickou diskusi, jakkoliv politicky neomezován se de facto ztrácí

INFORMACE NEBO VZDĚLANOST

PROHLUBUJE SE PROPAST MEZI INFORMACÍ A PRAVDOU

Další vážné ohrožení podle *Zygmunta Baumana* – vznik a rozvoj tzv. *spotřební společnosti*.

Soudobá euroatlantická společnost, díky tomu, že produkuje více než spotřebuje, se přestává řídit etikou práce. Řídí se etikou spotřeby – jsi tím více člověkem, čím více spotřebuješ, nejsi-li ve spotřebě *up to day*, jsi sociálně více či méně degradován. **Spor se povede o to, co vlastně ve školách vyučovat, když většina toho, co se vyučovalo dříve, se ukazuje ve společnosti spotřeby jako nadbytečné a samozřejmě v praktickém životě nepoužitelné.**

Společnost vědění, pokud se perspektivně stabilizuje, se bude členit:

- 20% intelektuální elita
- 60% kvalifikovaní, nemanuální, ale nekreativní obsluhovatelé technologických nástrojů
- 20% ti, kteří nikdy nezvládnou přístupové cesty, aby se stali byt' jen pomocnými silami v informačně technologickém světě

Naše doba

Dva druhy odborných vědomostí v informační společnosti:

- *modus 1* – vědění, které vzniká podle pravidel vědeckého výzkumu a v rámci vědeckého společenství (Kant, Holý)
- *modus 2* – vědění, které je mediálně a tržně zhodnoceno, neřídí se tedy vědeckými kritérii, ale možnostmi tržního využití
- *good science* je to, po čem je poptávka
- Kolik peněz má uvolnit MŠMT na vědění náležející modu 1 a kolik modu 2? Vědění modu 2 je to, co je aplikovatelné, praktické, aktuálně upotřebitelné a pro co se obvykle najde dost sponzorů a zájemců z ekonomické oblasti.

Lze předpokládat, že budou vznikat školy, které budou ve stále větší míře nabízet vědění *modu 2*, aniž budou své studenty zatěžovat byt' jen elementárními znalostmi o tom, jak funguje „normální věda“. Dominovat bude přenos informací o tom, jak manipulovat určitými přístroji a zejména lidmi.

Profesionalita učitele v neo-liberální době

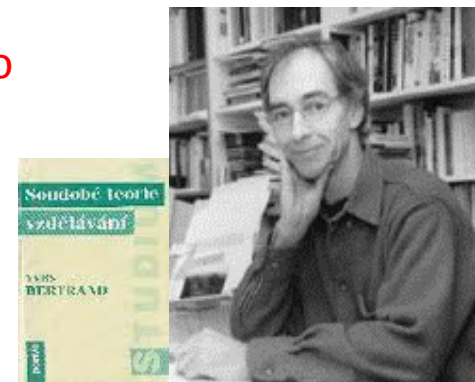
- dítě jako střed výchovy
- škola jako efektivně fungující podnik (SCHOLÉ, dobrá škola)
- ředitel a učitel jako vzdělávací manažer
- partnerství školy a podniků jako cesty ke zkvalitnění vzdělávání
- non-direktivní pedagogický vztah jako žádoucí model vzdělávání
- vědecké evaluace žáků, třídy, učitelů a školy
- rodina jako informovaný a racionální spotřebitel vzdělávací nabídky
- celoživotní vzdělávání flexibilně kompetentního lidského zdroje

Zdroj: Stanislav Štech, Esej o paradoxní situaci učitelství.

Autonomie vzdělávacích systémů je v postmoderní době čirou iluzí ... edukační systém je téměř totálně „kolonizován“ politickým a dnes zejména ekonomickým systémem a nepřímo nejvlivnějším „tvůrcem idejí“ ... totiž systémem mediálním.

- pokud bude čas, přečíst Bertrand, str. 196

Aktuality

Krokodýl

Pokud žák v minulosti tvrdil, že krokodýl je ryba, byla to chyba. Dnes to pochopitelně chyba není, nýbrž je to žákův osobitý vlastní názor, který má právo zastávat. Na učiteli je, aby nezranil žakovu osobnost či nenarušil jeho sebevědomí. Musí proto vytvořit vstřícnou edukační atmosféru a pro dané tvrzení najít vhodnou interpretaci. Např.: "Správně Martine, krokodýl patří mezi ryby, mezi obojživelníky i mezi tropický hmyz, zkrátka mezi všechny obyvatele afrických řek. Patří mezi ně, protože spolu s nimi tvoří jednu velkou šťastnou rodinu, které se říká ekosystém.

Ale jinak je to plaz, ty debile.

Aktuality

- nejlepší střední škola na světě

Raffles Institution, Singapore, <http://www.ri.edu.sg/>

PORG, OPEN GATE (Mezinárodní maturita International Baccalaureate Diploma Programme (IB DP))

<http://www.opengate.cz>

- koncepce orientované na "non-cognitive skills,,

(česky někdy "měkké dovednosti") LN, příloha Akademie, 25. února 2014, R. Bělohlávek

klást důraz na měkké dovednosti na úkor tradičního vzdělání (a ono to na úkor samozřejmě je), na úkor "tvrdých znalostí", analytických schopností, schopností správně, pokud možno exaktně uchopit problém a dojít k podloženému závěru, je omyl. Nepotřebujeme absolventy, kteří umí (zejména) udělat působivou prezentaci a přesvědčivě mluvit.

Radim Bělohlávek

*autor je vedoucím Katedry informatiky na UP v Olomouci,
působil jako řádný profesor na State University of New York*

EtonCollege

založena 1440

1300 žáků, 13-18 let

z Etonu jezdí pro inspiraci
do Singapuru na RI

snob

Rodiče v ČR a Singapuru

- školní vzdělávání není chápáno všude stejně
- Rodiče českého žáka se ho večer (sem tam, jestli vůbec někdy) ptají s úsměvem a trochou nadsázky: „Tak co ses dnes ve škole naučil?“
- Rodiče žáka v Singapuru se ptají každý večer s vážnou tváří a bez ironie: „Na co ses dnes ve škole ptal?“

Aktuality

Podíl neúspěšných maturantů podle typů škol v roce 2014

Gymnázia	3,3 %
Lycea	9,5 %
Střední odborné školy technické a ekonomické	15,8 %
Střední odborné školy ostatní	25,7 %
Střední odborné učiliště (bez nástaveb)	37,3 %
Nástavbové studium	44,8 %

Celoživotní vzdělávání

Dnešní škola systematicky a záměrně vychovává hermeneuticky defektní absolventy, které připravuje v nejlepším případě pro další školu a za ideál si posléze klade uzavřít člověka na celý život do školních škamen, aby tak zabránila fatálnímu propuknutí některé z četných deviací. Odborně se tomu říká budování systému celoživotního vzdělávání, ale ve skutečnosti jde o obranu společnosti na způsob soudobého vězeňství a ústavní péče psychiatrického zabezpečení. Trvalou neukončeností kvalifikace lze totiž účinně prohlubovat závislost člověka na institucích, a to dokonce humánnějším způsobem, než když jej preventivně umístíme do ústavu či do vězení.

Aktuality

„Mám určitou učitelskou zkušenost ... škola přestává stíhat, co se v životě mladých děje, a ti ji čím dál víc vnímají jako zbytečnou a opruzující blbárnu, kterou z nějakého formálního důvodu ještě navštěvují, ale rozumný smysl to nemá. Je to na nich v hodinách vidět a vnímavý učitel, za kterého se při vší skromnosti považuju, to musí vnímat.“

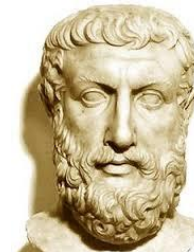
Zdroj: Ondřej Šteffl, Praha, konference AŘG, 26. března 2014

„Na naši fakultu přijímáme všechny, kdo projdou vrátnicí a umí se podepsat“

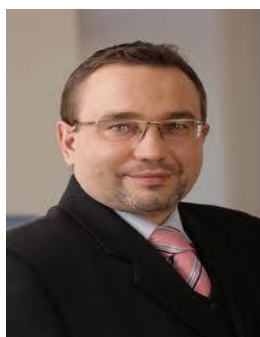
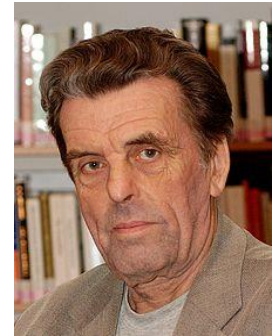
Zdroj: docent XY na jednání v Senátu dne 11. června 2013

Problémy českého školství po roce 1989

- ☐ Neexistence národního kurikula
- ☐ Normativní způsob financování
- ☐ Druhý stupeň základní školy
- ☐ Práce s talentovanými žáky
- ☐ Profesní standard učitele, Kariérní řád, Kvalifikace učitelů
- ☐ Maturitní zkoušky
- ☐ Tzv. kurikulární reforma (RVP, ŠVP, ŽVP)
- ☐ Česká školní inspekce (inspektor Klázl, Parmenides)
- ☐ Pedagogická věda, Oborové didaktiky
- ☐ Školská politika, vliv krajů
- ☐ Vzdělávání sleduje ekonomiku, vzdělání a kvalifikace
- ☐ Všeobecné a odborné vzdělávání

MŠMT-25 let poté

25 let poté

- Po 25 letech nejsme schopni se o směřování vzdělávací soustavy rozumně dohodnout, nedůvěřujeme si.
- Vzájemná nevraživost a netolerance je jednou z hlavních překážek efektivnějšího rozvoje našeho vzdělávacího systému.
- 25 let, tisíce článků a diskusí točící se stále v kruhu.
- Každý zálesák musí být poučen o připravovaných změnách ve školství.
- Za minulého režimu jsem všichni snili, co bychom dokázali, jen kdybychom mohli. Dnes už můžeme, ale stále se to nedaří.

Kdo za to může?

Zdroj: Kalous, J.: Proč to nejde aneb vzdělávání na „konci světa.“ Litomyšl, 24. 10. 2013.
Poznámka o zálesákovi je moje.

Konsensus nikdy předem

- Rozhodně nevěřím, že se dohodnete na něčem smysluplném, když pozvete do jedné místnosti všechny: odboráře a zemědělci, a lékaři či důchodci konče. Naopak-nedohodnete se na ničem. Správný politik musí vědět, **že vláda není od toho, aby vyhledávala kompromisy s jednotlivými sociálními skupinami**. Musí sloužit především zájmům spotřebitelů, protože spotřebitelé jsou všichni občané.
- **Největší hloupost**, kterou může politik reformátor udělat, je **usilovat o nějaký konsensus se zájmovými skupinami před tím, než změny začne uplatňovat v praxi**. Konsensus můžete dosáhnout až po tom, když se změny rozeběhnou, ale nikdy předem. Nesmírně důležité je nepřerušit a nepozastavovat rozběhnutý reformní program.

Strategické školské dokumenty

Do roku 2000 bylo sepsáno přes 70 dokumentů, v současné době lze předpokládat že jich bude přes 100. Tyto dokumenty zřejmě nikdo nečte, jejich vliv na vzdělávání v ČR je zanedbatelný. Není jasné, proč jsou tyto koncepce, strategie, programy, usnesení sepisovány.

Dlouhodobé záměry rozvoje vzdělávací soustavy
2002-2005, 2005-2007, 2007-2011, 2011-2015

Strategie 2020

Programová prohlášení vlády

Boloňská deklarace 1999 – ČR mezi prvními
signatáři

Education & Training 2020

Jak to bylo s Education & Training 2010?

Programová prohlášení vlády

• 1992	Klaus 1	• 2007	Topolánek 2
• 1996	Klaus 2	• 2009	Fischer
• 1998	Tošovský	• 2010	Nečas
• 1998	Zeman	• 2013	Rusnok
• 2002	Špidla	• 2014	Sobotka
• 2004	Gross		
• 2005	Paroubek		
• 2006	Topolánek 1		

Programové prohlášení vlády ČR 2014

3.6 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Vzdělávání je základním pilířem vládní politiky. Vláda proto připraví dlouhodobou strategii jeho rozvoje a bude usilovat o její podporu napříč politickým spektrem i odbornou veřejností. Bude ustavena Národní rada pro vzdělávání jako platforma pro odbornou diskusi, formulování klíčových směrů rozvoje vzdělávací soustavy a řešení aktuálních otázek ve školství. Všechny níže uvedené kroky budou doprovázeny důrazem na zvyšování kvality vzdělávání na všech stupních a zlepšením přípravy učitelů **ve spolupráci s pedagogickými fakultami**.

Vláda zajistí systémovou podporu předškolního vzdělávání. S využitím evropských fondů a nově vzniklého národního fondu poskytne obcím prostředky na vytvoření dostatečné kapacity mateřských škol a základních škol. Zavede poslední rok předškolního vzdělávání jako povinný.

Vláda změní systém financování regionálního školství a **podpoří technické a učební obory** tak, **aby vzdělávací systém více odrážel potřeby trhu práce**. Vláda obsahově i finančně bude stabilizovat státní maturity a u konkrétních učňovských oborů zavede mistrovské zkoušky.

Vláda vypracuje analýzu vysokoškolské legislativy a v návaznosti na to předloží návrh změn. Bude garantovat bezplatné vysokoškolské vzdělání na veřejných a státních vysokých školách – nezavede školné ani zápisné.

Vláda zavede efektivní kariérní řád pro učitele s jasnou motivační vazbou na jejich ohodnocení od roku 2015. Zároveň bude usilovat o postupné zvyšování prostředků na mzdy pedagogických a nepedagogických pracovníků i na modernizaci škol a jejich vybavení.

Vláda se zasadí o transparentní financování sportu, stanoví kritéria pro veřejnou podporu mezinárodních sportovních akcí v České republice a předloží zákon o podpoře sportu.

Dlouhodobý záměr 2011-2015

- DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY ČR
- Poměr mezi všeobecným vzděláváním, odborným vzděláváním s maturitní zkouškou a odborným vzděláváním bez maturitní zkoušky v roce 2010/11 24,8 % : 43,3 % : 31,9 %.
- Podíl maturitních a nematuritních oborů je žádoucí udržet v poměru 70 % : 30 %.
- Hodnoty mezi všeobecným a odborným maturitním vzděláváním se navrhuje 25 – 32 % : 38 – 45 %

TENTO ZÁMĚR NENÍ SE NEPODAŘILO DO JARA 2014 REALIZOVAT

- Podíl nově přijatých žáků do maturitního studia každoročně stoupá, v roce 2010/11 dosáhl 70,8 %.
- Je žádoucí, aby se tento podíl nezvyšoval a nepřesáhl hranici 68 %.

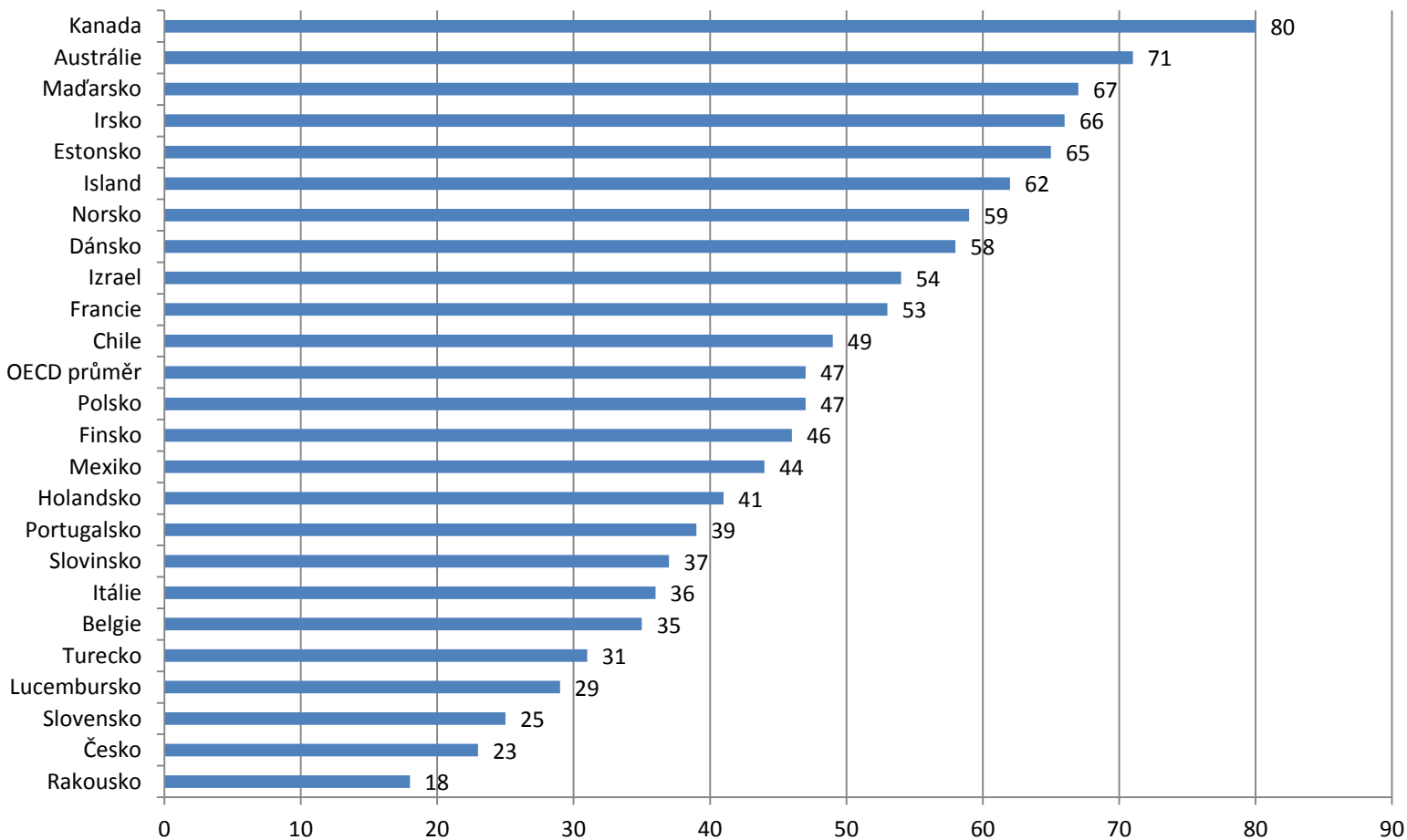
Podíl všeobecné vzdělávání v Evropě v roce 2009 EU27 je 50,4 %.

Proti roku 2000 je to navýšení o 5,5 %.

Učiliště

- Patříme totiž nejen v evropském měřítku k zemím, kde chodí nejvíc dětí na učiliště. Aktuálně 32,5% - a ten podíl postupně stoupá od roku 2008, kdy to bylo 30,26 procenta.
- Zároveň je však u nás také nejnižší podíl dětí ve všeobecném vzdělávání, tedy na gymnáziích (24%). Ve vyspělých zemích to bývá až polovina. Statistiky nezaměstnanosti čerstvých absolventů jsou podobně jednoznačné. Toto jsou čerstvá letošní čísla: vyučení 27,4%, vyučení s maturitou 19,3%, lidi z průmyslovek 14,8%, gymnazisté 4,1%.

Podíl všeobecného vzdělávání

Doporučení pro MŠMT

- oddělit z MŠMT sport a mládež na nové ministerstvo sportu a mládeže, popř. začlenit do ČOV, ČSTV
- přejmenovat MŠMT na Ministerstvo vzdělávání
- nad dveře ministerstva dát nápis „*Nevstupuj , kdo neznáš geometrii*“
- diskuzi o školství vést pouze s odborníky
- splnit, co je uvedeno v §3 zákona č. 561/2004 Sb.
- ujasnit si pojem „školský expert“

$$\forall x \in L : x \in \check{S}V \Rightarrow x = \check{S}E$$

$$\exists x \in L : x \in \check{S}V \wedge x \neq \check{S}E$$

L – množina všech lidí, $\check{S}V$ – školský výbor, $\check{S}E$ – školský expert

Finance

Podíl výdajů kapitoly MŠMT na HDP v % *)

- 2013   **3,23**
- 2014   **3,24**
- 2015   **3,10**
- 2016   **3,01**

*) *podle predikce MF z července 2013*

Matematika v RVP G

• Český jazyk a literatura	P	P	P	P	12
• Cizí jazyk	P	P	P	P	12
• Další cizí jazyk	P	P	P	P	12
• Matematika	P	P	P	V	10

Vložit do RVP G „*Matematika PPPV 10*“ pokládám za velkou chybu. Vzdělávání na gymnáziu bylo tak znehodnoceno.

Základní školy 2012/2013

Počet žáků školy Počet škol

• do 50	1 323	32,3 %
• 51-100	493	44,3 %
• 101-150	382	53,3 %
• 151-200	342	62,0 %
• 201-250	250	68,1 %
• 251-300	221	73,5 %
• 301-350	210	78,7 %
• 351-400	196	83,4 %
• 401-450	178	
• 451-500	160	

Počet žáků školy Počet škol

• 501-550	100
• 551-600	77
• 601-650	71
• 651-700	48
• 701-750	19
• 751-800	11
• 801-850	6
• 851-900	5
• 901-950	3

*Zdroj: Informační datová svodka – výkony regionálního školství 2012/13,
MŠMT – prosinec 2012*

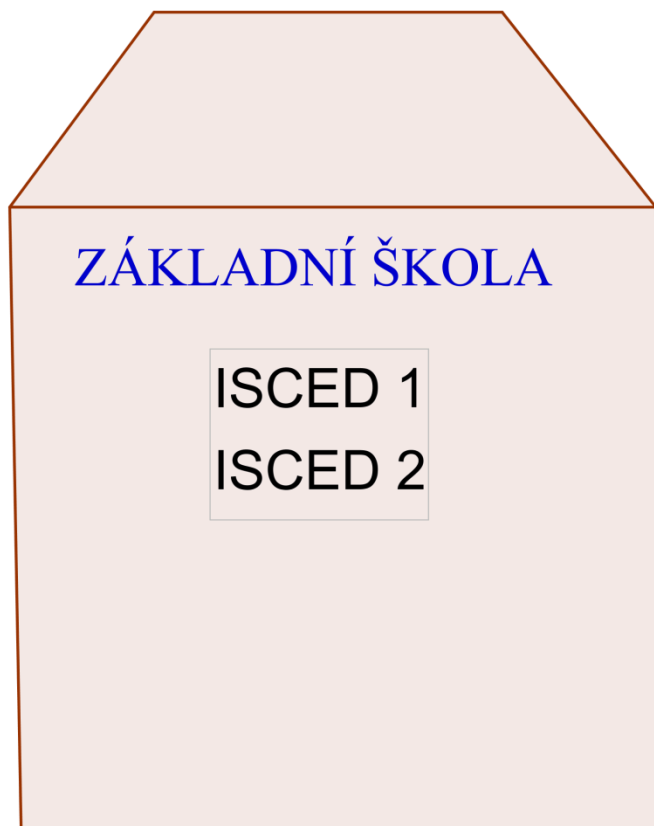
ZŠ jen s prvním stupněm 1544

Stav k 30. 9. 2012

Celkem 4095 ZŠ

70 ZŠ má pouze 2. stupeň

Základní škola ČR

Základní škola v ČR

Přehled středních škol ČR

Situace k 20. 1. 2014

Škola	Počet žáků	%	Počet žáků bez NG	%
SŠ s maturitní zkouškou	313 130	76,43	272 711	73,85
SŠ bez maturitní zkoušky	96 571	23,57	96 571	26,15
Celkem	409 701	100,00	369 282	100,00
Nižší gymnázia NG	40 419	9,86		
Gymnázia	128 527	31,38	80 793	21,88

Škola	Počet škol	veřejné	privátní sektor	církevní
všechny formy vzdělávání	1331	988	306	37
gymnázia	366	279	67	37

Vývojové fáze terciárního vzdělávání

- **Elitní**

v elitní fázi studovala malá část populace – do 15 % příslušné věkové kohorty

- **Masová**

zmasovění znamená počet studujících mezi 15 – 50 %

- **Univerzální**

naše terciární školství přešlo z masové do univerzální fáze již v roce 2007

Je zřejmé, že univerzální fáze terciárního vzdělávání má výrazný vliv na střední školství. Argumentace, že na gymnázia patří pouze elita dostává značné trhliny.

Přehled vysokých škol ČR

Situace k 20. 1. 2014

Školy	Počet škol	Počet fakult	Počet studentů
veřejné	26	144	325171
soukromé	43		43710
státní	2	5	
Celkem	71	149	
Školy	Počet přijatých	Počet přihlášených k maturitní zkoušce	Prospělo
veřejné	53036		
soukromé	5939		
Celkem	58975	95425	74336

	Vysoká škola	Počet fakult	Počet studentů
1	Univerzita Karlova v Praze	17	48200
2	Masarykova univerzita	9	37351
3	Česká zemědělská univerzita v Praze	6	22256
4	Vysoké učení technické v Brně	8	22046
5	České vysoké učení technické v Praze	8	21542
6	Univerzita Palackého v Olomouci	8	21316
7	Vysoká škola báňská-Technická univerzita Ostrava	7	19237
8	Vysoká škola ekonomická v Praze	6	17215
9	Západočeská univerzita v Plzni	9	13459
10	Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích	8	12301
11	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	6	11229
12	Mendelova univerzita v Brně	5	10664
13	Univerzita Pardubice	7	10317
14	Ostravská univerzita v Ostravě	6	10299

15	Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem	8	9678
16	Univerzita Hradec Králové	4	8824
17	Technická univerzita v Liberci	6	7890
18	Slezská univerzita v Opavě	3	7532
19	Vysoká škola chemicko-technologická v Praze	4	4390
20	Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích	0	3743
21	Vysoká škola polytechnická Jihlava	0	3001
22	Veterinární a farmaceutická univerzita Brno	3	2971
23	Akademie múzických umění v Praze	3	1390
24	Janáčkova akademie múzických umění v Brně	2	668
25	Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze	0	484
26	Akademie výtvarných umění v Praze	0	328

	Vysoká škola	Počet studentů
1	Univerzita Jana Amose Komenského Praha s.r.o.	6603
2	Metropolitní univerzita Praha, o.p.s.	5662
3	Vysoká škola finanční a správní, o.p.s.	4609
4	Vysoká škola obchodní v Praze, o.p.s.	3259
5	Bankovní institut vysoká škola, a.s.	2754
6	Vysoká škola ekonomie a managementu, o.p.s.	2375
7	Vysoká škola hotelová v Praze 8, spol. s r.o.	1749
8	Vysoká škola podnikání, a.s.	1419
9	Vysoká škola manažerské informatiky, ekonomiky a práva, a.s.	1253
10	Vysoká škola mezinárodních a veřejných vztahů Praha, o.p.s.	1245
11	ŠKODA AUTO Vysoká škola, o.p.s.	1195
12	Vysoká škola logistiky, o.p.s.	881
13	CEVRO institut, o.p.s.	829
14	AKADEMIE STING, o.p.s.	707

	Vysoká škola	Počet studentů
14	AKADEMIE STING, o.p.s.	707
15	Vysoká škola Karla Engliše v Brně, a.s.	631
16	University of New York in Prague, s.r.o.	568
17	Moravská vysoká škola Olomouc	560
18	Anglo-americká vysoká škola, o.p.s.	521
19	Vysoká škola zdravotnická, o.p.s.	516
20	Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo	512
21	Newton College, a.s.	499
22	Evropský polytechnický institut, s.r.o.	476
23	Vysoká škola Karlovy Vary, o.p.s.	467
24	Vysoká škola tělesné výchovy a sportu Palestra, spol. s.r.o.	434
25	Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s.	433
26	Vysoká škola obchodní a hotelová s.r.o.	389
27	Pražská vysoká škola psychosociálních studií, s.r.o.	368
28	Unicorn College s.r.o.	365

	Vysoká škola	Počet studentů
29	B.I.B.S., a.s.	357
30	Vysoká škola aplikovaného práva, s.r.o.	348
31	Soukromá vysoká škola ekonomických studií, s.r.o.	287
32	Vysoká škola sociálně správní, institut celoživotního vzdělávání Havířov, o.p.s.	253
33	Západomoravská vysoká škola Třebíč	241
34	Academia Rerum Civilium - Vysoká škola politických a společenských věd, s.r.o.	240
35	International ART CAMPUS Prague, s.r.o.	207
36	Vysoká škola regionálního rozvoje, s.r.o.	202
37	Filmová akademie Miroslava Ondříčka v Písku, o.p.s.	174
38	AKCENT College s.r.o.	113
39	Archip s.r.o.	43
40	Vysoká škola aplikované psychologie , s.r.o.	43
41	Vysoká škola realitní - Institut Franka Dysona s.r.o.	14
42	Mezinárodní baptistický teologický seminář Evropské baptistické federace, o.p.s.	9
43	Rašínova vysoká škola, s. r. o. Brno	7

Zdroj: MŠMT, situace k 20. 1. 2014

Učitelé

Učitelé (teachers)

jsou osoby, jejichž profesní aktivita zahrnuje předávání poznatků ([transmission of knowledge](#)), postojů a dovedností, které jsou specifikovány ve formálních kurikulárních programech pro žáky a studenty zapsané do vzdělávacích institucí.

Zdroj: Education at a Glance: OECD Indicators, 2001, s. 309 – 400

Je jistě pozoruhodné, že mezinárodní tým expertů OECD neváhá v současné době definovat učitele jako „zprostředkovatele“ či realizátora „předávání poznatků“, zatímco u nás se toto pojetí některými pedagogickými teoretiky zcela zavrhuje.

Moje definice:

Učitel je zodpovědný, veselý člověk, který se rozhodl dobrovolně a s jistou dávkou pokory věnovat svůj život výchově a vzdělávání dětí.

Radost učit bývá občas tlumena nařízeními nadřízených a jiných orgánů.

To je moje krédo

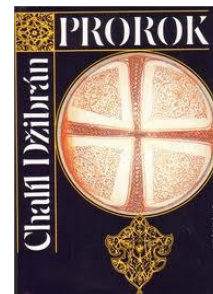
Hluboké zaujetí, učitelova láska k předmětu vychovává lépe než jakákoliv informace. Pokud moji studenti uvidí, že vyučuji matematiku s radostí, že mne to baví, budou mne následovat, budou ochotněji plnit úkoly na ně kladené, budou ve mně vidět člověka, kterému mohou důvěřovat. Důležité je rovněž, aby učitel hodnotil spravedlivě práci svých studentů.

Dobrý učitel:

- musí dostat něco od Pána Boha
- stále se vzdělávat nejen v matematice
- musí nacházet porozumění u svých nejbližších

I pravil: Nikdo ti nemůže odhalit nic než to, co již dříme na prahu tvého vědění. Učitel krácející ve stínu chrámu uprostřed svých následovníků nerozdává svou moudrost, ale spíš svou víru a lásku. Jestliže je skutečně moudrý, nekáže ti vstoupit do domu své vlastní moudrosti, ale vede tě na práh tvého ducha.

Chalil Džibrán: Prorok

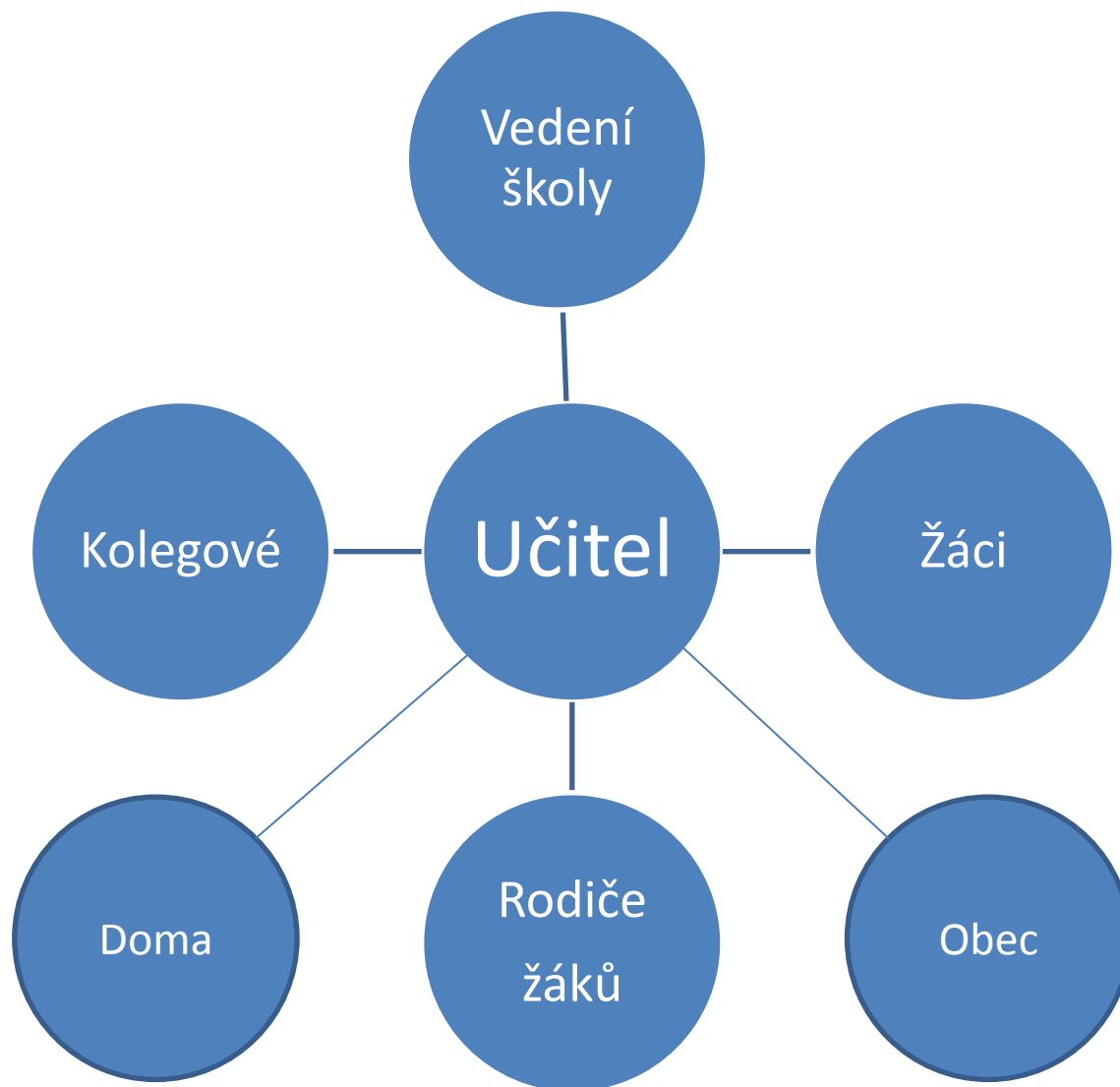

Učitelé gymnázií

Pro učitele gymnázií je nejdůležitější, aby měli stálý styk s vědou, filosofií, uměním a praktickou činností. Bez tohoto styku se stává učitel řemeslníkem, spěje k formalismu a klesá na úroveň učebnice. Učitel bez všeobecného kulturního nadhledu má tendenci žáky přetěžovat.

Profesor odborník v dobrém slova smyslu, ten, který svou látku miluje a sám si ji stále myšlenkově zpracovává a rozšiřuje, který si své hodiny pečlivě připravuje, který svou nauku považuje za tak krásnou a životu potřebnou, že poctivě hledí žákům podat z ní to nejcennější a ideově nejvyšší, je dobrý a dokonalý pedagog, i kdyby koktal a byl prchlý jako švec; a pravím, žáci ho budou milovat a poslouchat jako božího slova.

Karel Čapek

5P

K lepší práci učitele stimuluje 5 P, nikoliv morální apely

- P – plat
- P – postup
- P – pravomoce
- P – prestiž
- P - požitky

Vzdělání učitelů

V České republice existují školy bez jediného kvalifikovaného pedagoga.
Na 616 školách učí přes 50% učitelů bez kvalifikace.

Marcel Chládek, 7. března 2014, TV

Jaké vzdělání mají mít učitelé gymnázií

- ☐ souvislé pětileté magisterské studium
- ☐ strukturované studium (3 roky Bc + 2 roky Mgr)
  - ☐ filosofická fakulta
  - ☐ přírodovědecká fakulta
  - ☐ matematicko-fyzikální fakulta
  - ☐ fakulta tělesné výchovy a sportu
  - ☐ **pedagogická fakulta** (má připravovat také učitelé SŠ?)
- ☐ vzdělávání učitelů pro 5. – 12. ročník ???

Vzdělávání učitelů

- přípravné vzdělávání učitelů (initial teacher training)
- další vzdělávání učitelů (in-service teacher training)

Dva modely přípravného vzdělávání učitelů

- **souběžný model** (concurrent model)
budoucí učitelé studují paralelně jak předměty všeobecného základu a vybrané aprobační předměty , tak pedagogické, didaktické, psychologické disciplíny a v průběhu studia absolvují praktický výcvik na školách
- **následný model** (consecutive model)
adepti učitelství studují nejprve nějaký obor a teprve po jeho ukončení se připravují již speciálně na učitelskou profesi v dalším, pedagogickém studiu, oborová a pedagogická složka jsou tak odděleny

Praktický výcvik ve školách:

- v souběžném modelu praxe ve školách zpravidla během závěrečných ročníků teoretického studia
- praktický výcvik zařazen až na závěr studia , praxe je realizována tak, že student pracuje ve škole, vykonává funkci učitele přímo ve třídě, pobírá určitý plat, ale je v kontaktu se svou studijní institucí

Vzdělávání učitelů

Korthagen(2011):

- poměrně málo lidí pracujících v programech učitelského vzdělávání opravdu čte výzkumnou literaturu a přemýšlí o ní v souvislosti s vlastními programy učitelského vzdělávání
- většina vzdělávatelů prostě nemá dostatek času, aby zvládli číst množství publikací, které v jejich oboru vycházejí
- tradiční programy nedokážou připravit učitele na realitu, se kterou se ve třídě setkají
- ve Velké Británii je velká část přípravného učitelského vzdělávání organizována na školách, učitelské vzdělávání má (do značné míry) formu praktické přípravy ([on-the-job-training](#))
- [on-the-job-training](#) (praktická příprava)
[off-the-job-training](#) (teoretická příprava)

Vzdělávání učitelů

Korthagen(2011):

- na profesní rozvoj učitele má dominující vliv škola
- „šok z přechodu do praxe“
- po prvním roce praxe procházejí učitelé zřetelným posunem postojů, kdy se přizpůsobují stávajícím praktikám ve škole, a nikoli současnému vědeckému pohledu na učení a vyučování
- klasický přístup **technické racionality** (*Schön 1983*)

MODEL TECHNICKÉ RACIONALITY

Základem je myšlenka, že „profesní činnosti spočívají v instrumentálním řešení problémů, zpřesněném aplikací vědecké teorie a vědeckého postupu“. V této myšlence se skrývají tři předpoklady:

1. Teorie pomáhá učiteli, aby podával lepší výkon ve své profesi
2. Tato teorie musí být založena na vědeckém výzkumu
3. Vzdělávatelé učitelů by měli zvažovat, které teorie mají být zahrnuty do programů učitelského vzdělávání

Model technické racionality už celá desetiletí dominuje. Dokonce se zdá, že jeho pozice stále posiluje a to přesto, že mnohé studie ukazují, že se mu nedaří podstatně ovlivnit praktiky Absolventů programů učitelského vzdělávání.

Vzdělávání učitelů

Korthagen(2011):

- klasický přístup technické racionality nejenže nezabezpečuje dostatečný transfer teorie do praxe, ale navíc vytváří podstatný problém, (Elliot 1991) učitelé, kteří si uvědomují, že nedokážou používat teorii prezentovanou jim experty, často pociťují, že nesplňují očekávání, jež do nich tito experti vkládají
- „učitelé se často cítí teorií ohrožování“
- přístup technické racionality představuje ohrožení profesionálního statusu učitelů
- i když budoucí učitelé chápou důležitost teorie jako prostředku podpory praxe, brzy poznají, že nejsou sami, kdo denně bojuje ve třídě s problémy
- celá myšlenka aplikování teorie se stane nesplnitelným úkolem
- jedinou cestou, jak se zbavit pocitu trvalého selhání, je přizpůsobit se rozpoložení mezi učiteli běžnému, totiž pokládat učitelské vzdělávání za příliš teoretické a neužitečné
- pak to není jejich vina, že nepracují v souladu s teorií, může za to učitelské vzdělávání
- tato sociální hra přenášení viny na ty druhé, kterou učitelé a jejich vzdělávatelé často hrají, je mocenskou hrou, rozšiřuje propast mezi teorií a praxí

Vzdělavatelé učitelů v přípravném vzdělávání

- vzdělavatelé učitelů (**teacher educators**) – opomíjená problematika
- vzdělavatelé učitelů prý nemají k dispozici didaktiku vzdělávání učitelů
- není běžné, aby vzdělavatelé učitelů spolupracovali na zlepšení didaktiky učitelského vzdělávání
- omezený čas pro sledování studentů při výukové praxi
- téměř ve všech zemích EU se člověk stává vzdělavatelem učitelů bez jakékoliv formální přípravy, navíc často jen s malou nebo žádnou podporou ze strany zkušenějších kolegů (Ph. D. Teorie vzdělávání v matematice)
- **realistická výuka matematiky Freudenthal (1991)**, odklon od tradičního přístupu, který postupuje od teorie k praxi, takové pojetí odporuje přirozené podstatě matematiky. Podle jeho názoru matematika není „vytvořeným předmětem“, který má být předáván žákům, nýbrž „předmětem, který má být vytvářen“. Realistický přístup postupuje od praxe k teorii. Freudenthal charakterizuje výsledný proces vyučování a učení jako proces **řízeného znovobjevování**.
- cílem realistického učitelského vzdělávání není udělat ze studentů učitelství sběratele znalostí o výuce
- abychom získali dobré učitele potřebujeme jinou didaktiku
- rozdíl mezi znalostí jako **epistémé** a znalostí jako **phronesis**

Typy znalostí

- znalosti jako **epistémé**, znalosti jako **phronesis**
- abychom vyřešili problém studenta (příklad je na str. 36)
potřebujeme určité expertní znalosti, týkající se daného problému a staví na vědeckém chápání problému, skládají se z tvrzení, která lze zkoumat, předávat, mají obecnou povahu, jsou to čistě intelektuální vzhledy, nedotčené emocemi či tužbami
- k vyřešení problému studenta není zapotřebí vědeckého porozumění (**epistémé**), ale praktické moudrosti (**phronesis**)
to je jiný typ znalostí, který nemá co dělat s vědeckými teoriemi, nýbrž s porozuměním jednotlivým konkrétním případům a mnohoznačným situacím
- nestačí tedy mít k dispozici obecné, teoretické znalosti

PhDr. Dr. h. c. **Wolfgang Brezinka** (*1928)
emeritní profesor věd o výchově Univerzity v Kostnici
člen Rakouské akademie věd

strana 92

Wolfgang Brezinka je německý pedagog a filozof výchovy a vzdělávání, představitel **analytické filozofie** a kritického racionalismu, bývá řazen i k neopozitivismu.
Brezinka, W.: *Východiska k poznání výchovy. Úvod k základům vědy o výchově, k filozofii výchovy a k praktické pedagogice*. L. Marek, Brno 2001.

Kritika přípravy učitelů v ČR

- povinná příprava na vysokoškolské úrovni (srovnatelné s ostatními zeměmi v Evropě)
- kritika od pedagogických fakult
- kritika autorů výzkumů zaměřených na učitele
- kritika od učitelů samotných
- k podstatnému zlepšení nedochází
  - přestože problémy byly odborníky jasně pojmenované
  - chybí ochota a vůle realizovat navrhované změny
  - vztah veřejnosti a médií
  - v Bílé knize (2001) je věnováno učitelské problematice z 91 stran pouhých 2,5 stránky

1. Nedokonalý výběr uchazečů o studium učitelství

je žádoucí zavést všeobecnou učitelskou talentovanou zkoušku

Jižní Korea vybírá učitele základních škol z nejlepších 5 % graduovaných

Finsko přijímá na pedagogické fakulty nejlepších 10 % zájemců

2. Charakter a obsah přípravy učitelů

odborná složka, pedagogicko-psychologická a didaktická složka

3. Pedagogická praxe

praxe je krátká z hlediska času, omezená co do obsahu

Doc. PaedDr. **Petr Urbánek**, Dr.
PedF UK, Ústav výzkumu a rozvoje vzdělávání

„I přes obecně deklarovaný a nezpochybnitelný význam praktické přípravy učitelů nejsou její smysl, funkce a pojetí stále jednoznačně interpretovány a realizaci praxe se nedaří efektivně uchopit. Učitelské praxe se také proto dlouhodobě potýkají s celou řadou koncepčních a zejména realizačních problémů, o kterých bylo opakovaně referováno. Modely praktické přípravy navíc vykazují na jednotlivých fakultách zásadní rozdíly v rozsahu, pojetí i v konkrétní realizaci.“

Marková, K., Urbánek, P.: *Praktická příprava na pedagogických fakultách: Analýza stavu.* www

Doc. PhDr. **Jaroslav Koťa**

katedra pedagogiky FF UK, kabinet pro modernizaci výuky

strana 71

Otázky pedagogiky a interdisciplinární vztahy ve společenských vědách, obecná pedagogika, sociologie výchovy a sociální psychologie, problematika učitelské profese a role učitele ve společnosti.

Koťa, J.: *Vybrané problémy profesionalizace učitelů v postmoderní době.*

In: Krykorková, H., Váňová, R. a kol.: *Učitel v současné škole*. Praha, Karolinum 2010.

Vzdělávání učitelů v Německu

- příprava učitelů rozdělena do dvou fází
- studium začíná podle souběžného modelu (Pädagogische Hochschule)
- po úspěšném dokončení studia a složení **první státní zkoušky** následuje druhá fáze
- kandidáti učitelství musí absolvovat tzv. **přípravnou službu** (Vorbereitungsdienst)
- u budoucích učitelů gymnázií (Referendariat)
- přípravná služba trvá obvykle **dva roky** – hospitace, vyučování (placené)
- **druhá státní zkouška** – písemná část, ústní část, zkouška z praktického vyučování

Vzdělávání učitelů v Polsku

- Reforma učitelské přípravy, posunutí profesionalizace učitelů do období po ukončení studia
- od roku 1999 zavedeny zákonem čtyři kategorie učitelů
  1. **učitel začátečník**
  2. **smluvní učitel** (po 9 měsících služby)
  3. **ustanovený učitel** (vykonávání profese po dobu nejméně dvou let, zkouška)
  4. **kvalifikovaný učitel** (po dalších letech služby a vynikajících pedagogických výsledcích může být jmenován zvláštní komisí)

Vzdělávání učitelů v Německu

Nejvyšší orgán školské politiky v Německu – KKM

(**Ständige Konferenz der Kulturminister der Länder in der BRD**), Federální ministerstvo školství

- zřízena mezioborová komise k posouzení přípravy učitelů pod vedením Ewalda Terharta

PERSPEKTIVEN DER LEHRERBILDUNG IN DEUTSCHLAND (2000)

dokument, který mapuje současnou situaci a vytyčuje problémy týkající se dalšího vývoje přípravy učitelů, dokument je dosti kritický, oddělování oborového studia a pedagogické přípravy má za následek, že pedagogicko-didaktická příprava je kratší a není tak důkladná a vědecky založená jako příprava v oboru

- perspektivy učitelského vzdělávání
- zůstane zachován systém dvou státních zkoušek a přípravná služba učitelů
- doporučuje se propojovat oborové a pedagogické studium
- profesní kompetence
  - vyučovat, vychovávat, diagnostikovat, hodnotit, radit, rozvíjet profesní kompetence

Argumentace k učitelově kompetenci „vychovávat“:

„Úkolem školy, resp. učitelů nemůže být to, aby přejímali povinnosti rodičů. Škola není koncipována jako nějaké sociálně pedagogické zařízení. Učitelky a učitelé nemohou napravovat problematický vývoj a deficity žáků, které jsou způsobovány společensko-kulturními příčinami“

Finsko

- všeobecně vzdělávací i odborné programy poskytují rovné příležitosti pro další studium na VŠ
- na vysoké školy nastupuje méně než **1%** absolventů středních odborných škol
- nezaměstnanost mladých lidí ve Finsku v roce 2009 byla **25%**
- po reformě v roce 2011 ve Švédsku úspěšné absolvování povinných předmětů odborných programů není dostačující pro přijetí na VŠ – jsou požadovány doplňující kurzy
- podíl všeobecného sekundárního vzdělávání **55%**
- procento osob, které prohlašují, že lidem lze důvěřovat
Finsko **48%**, ČR 20%

Trvalý profesní rozvoj učitelů

- V Singapuru má každý učitel ročně vyhrazeno 100 hodin ročně na svůj rozvoj.
- Ve Finsku mají učitelé jedno odpoledne týdně vyhrazené k hospitacím u kolegů a společné přípravě.

Nejlepší lidi pro školství

- Např. Jižní Korea vybírá učitele základních škol z nejlepších 5 % graduovaných.
- Finsko přijímá na pedagogické fakulty nejlepších 10 % zájemců.

01:59 | 16:27

Share

Rate

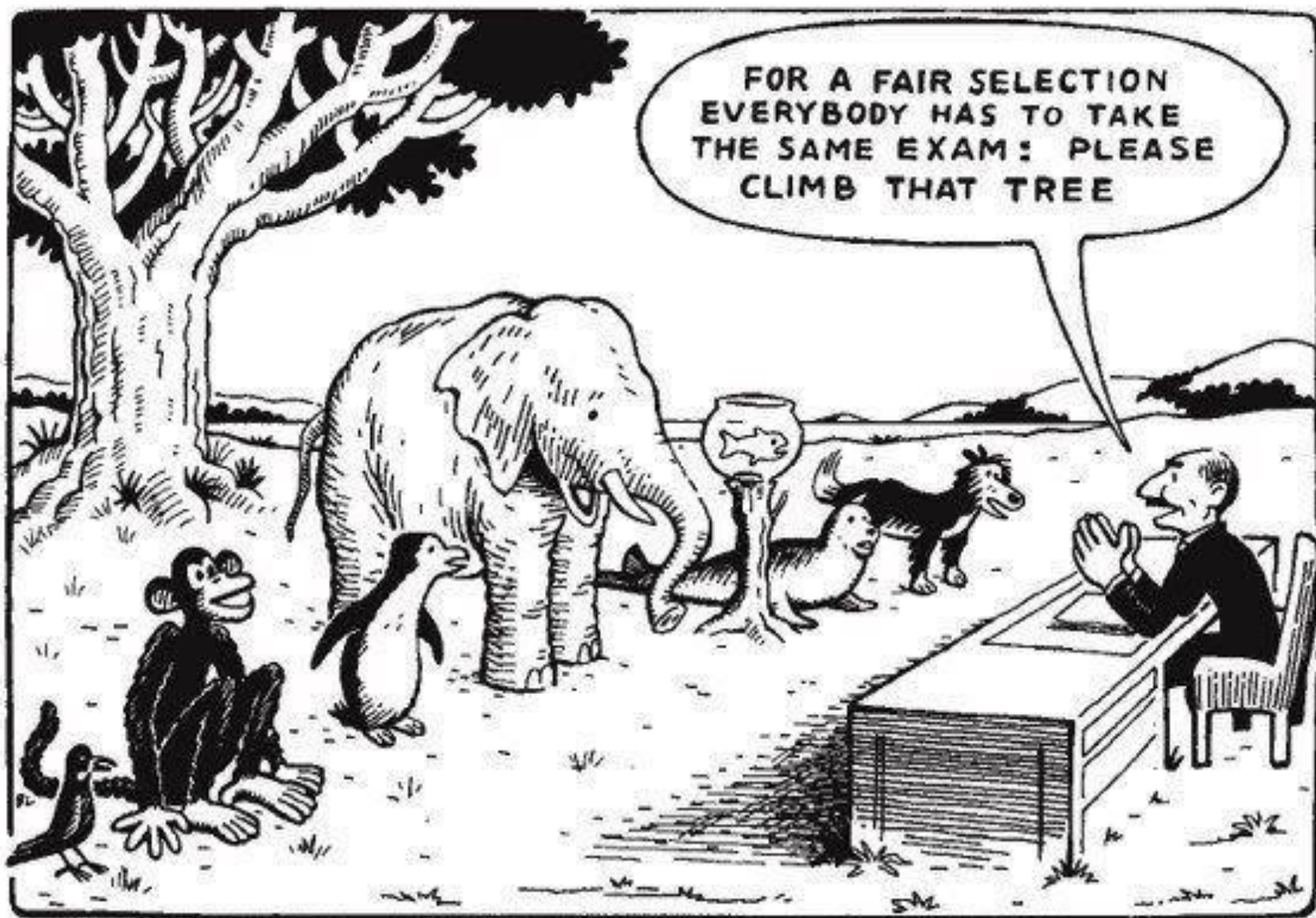
Subtitles Available in: 32 languages [Off]

Jih vs. Sever

Roční výdaje v miliardách USD

Základní vzdělání pro všechny	6	Kosmetika v USA	8
Voda a kanalizace pro všechny	9	Zmrzlina v Evropě	11
Reproduktivní zdraví pro ženy	12	Parfémy v USA a v Evropě	12
Základní zdravotní péče a potrava pro všechny	13	Potrava pro domácí zvířata v USA a v Evropě	17

Cigarety v Evropě	50
Alkohol v Evropě	105
Drogy ve světě	400
Světové výdaje na zbrojení	780

Don't worry, be happy!

